De SCCILLS – studie

Geachte leerkracht,

Met deze informatiebrief willen we u vragen of u wilt meedoen aan ons onderzoek “SCCILLS”. SCCILLS staat voor “SEL Coaching Centraal en Integraal in vaardigheden van Leerling, Leerkracht en School”. In deze brief krijgt u uitleg over wat het onderzoek inhoudt. U leest hier wat het doel van het onderzoek is, welke gegevens we willen verzamelen, hoeveel tijd of inspanning het onderzoek van u vraagt en wat de voor- en nadelen zijn van deelname aan het onderzoek. Lees deze informatie rustig door en vraag de onderzoeker om uitleg als u vragen heeft.

Als u de informatie goed hebt doorgelezen en uw eventuele vragen hebt gesteld, kunt u beslissen of u wilt deelnemen aan het onderzoek. Meedoen is vrijwillig. Als u mee wilt doen, vul dan het toestemmingsformulier in dat u vindt in de bijlage.

1. Doel van het onderzoek

Het hoofddoel van dit onderzoek is om de effectiviteit te meten van de SCCILLS-interventie. SCCILLS is een interventie die erop gericht is het sociaal-emotioneel leren van leerlingen te bevorderen via de dagelijkse interacties van de leerkracht met de leerlingen in de klas.

Hiervoor onderzoeken we bij scholen die meedoen aan de SCCILLS-interventie, en bij scholen die meedoen als controlescholen naar diverse uitkomsten bij de leerling, de klas, en de leerkracht. Dit wordt gemeten door middel van vragenlijsten bij leerlingen, en de leerkracht. Ook doen leerlingen een aantal computertaakjes op een tabletcomputer. Ouders krijgen ook een vragenlijst toegestuurd.

Bij de leerlingen individueel meten we in hoeverre SCCILLS de sociale en emotionele vaardigheden bevordert, eventuele gedragsproblemen laat afnemen, en stressreacties vermindert.
Ook meten we of de relatie tussen de leerkracht en leerling verbetert.

Voor de klas in zijn geheel meten we of de leerlingen en de leerkracht de sfeer in de klas prettiger vinden, en of leerlingen beter met elkaar omgaan. Zo meten we bij leerlingen of zij meer vrienden krijgen, en of er minder gepest wordt.

Bij de leerkracht meten we hoe competent deze zich voelt, hoeveel stress deze ervaart, hoe de relatie met elke leerling is, en hoe het pedagogisch handelen in de klas is.

Bij de ouders meten we het welzijn van hun kind en vragen we naar enkele demografische gegevens, zoals geboorteland van de ouder.

Een tweede doel van het onderzoek is om te toetsen of er een verschil bestaat tussen Nederland en Israël in effectiviteit van de interventie. In Israël is er sprake van veel stress bij kinderen, vanwege het feit dat zij in een conflictgebied leven. Daarom worden de effecten van deze studie vergeleken met de effecten van een soortgelijke studie die in Israël plaatsvindt.

De Vrije Universiteit Amsterdam heeft dit onderzoek opgezet en voert dit onderzoek uit in samenwerking met Hogeschool Rotterdam en de Ben Gurion University of the Negev in Beer Sheva, Israël. Het onderzoek wordt gefinancierd door NRO, de KNAW en het Hermen J. Jacobsfonds.

2. Wat is de achtergrond van het onderzoek

Het onderzoek richt zich op het sociaal-emotioneel leren (SEL) van leerlingen. Dit zijn vaardigheden die leerlingen nodig hebben om met zichzelf en met anderen om te gaan. Voorbeelden zijn het omgaan met emoties, of het samenwerken met andere kinderen in de klas. Kinderen die deze vaardigheden hebben laten vaak minder gedrags-, sociale, en emotionele problemen zien. Als veel kinderen in de klas deze SEL-vaardigheden hebben, dan gaan ze op een positievere manier met elkaar om in de klas. Daarnaast draagt dit eraan bij dat ook leerkrachten minder stress in hun werk ervaren.

Een belangrijke manier om het sociaal-emotioneel leren van leerlingen te bevorderen, is via de relatie van de leerling met de leerkracht en het pedagogisch handelen van de leerkracht. Echter, de meeste sociaal-emotionele lesprogramma's (SEO-programma's) helpen

leerkrachten niet bij het verbeteren van die relatie, en geven weinig tips voor het pedagogisch handelen. De SCCILLS-interventie is daarom ontworpen om leerkrachten te ondersteunen om via een positieve band met hun leerlingen sociaal-emotioneel leren te stimuleren. SCCILLS geeft uitleg over hoe het handelen in de klas samenhangt met sociaal-emotioneel leren, en biedt ook coaching via video-opnames (beeldcoaching). Daarnaast helpt SCCILLS via drie teambijeenkomsten om als schoolteam te ontwikkelen op dit gebied.

3. Hoe verloopt het onderzoek

Stap 1: Komt u in aanmerking voor deelname aan het onderzoek?

We willen eerst weten of u in aanmerking komt om mee te doen aan het onderzoek. Daarom stelt de onderzoeker u een aantal vragen. Indien uw antwoord op onderstaande drie vragen JA is, kunt u deelnemen aan het onderzoek.

Vraag 1: Bent u een leerkracht in groep 3 en/of groep 4?
Vraag 2: Geeft u tenminste twee dagen per week les aan deze groep?
Vraag 3: Zijn er op uw school ten minste twee leerkrachten van groep 3 en/of 4 die willen deelnemen? (Inclusief uzelf)*
*uitzonderingen zijn in overleg mogelijk

Bij deelname aan de SCCILLS-interventie:
Vraag 4: Is het schoolteam bereid om deel te nemen aan drie teambijeenkomsten?
Vraag 5: Is er op uw school een beeldcoach aanwezig die dit traject met het team wil doen?*
Vraag 6: Krijgt u op het moment van onderzoek al beeldcoaching?*
*uitzonderingen zijn in overleg mogelijk

Als u twijfelt of u in aanmerking komt voor deelname aan het onderzoek kunt u contact opnemen met de onderzoekers.

Stap 2: De aard en opzet van het onderzoek

Dit onderzoek heeft twee groepen (condities), namelijk een interventiegroep (SCCILLS-interventie) en een controlegroep.

Groep 1 "SCCILLS-interventie: Leerkrachten van groep 3 en 4 en hun team doen mee aan de SCCILLS-interventie, gericht op het versterken van de leerkracht-leerling relatie en het pedagogisch handelen, en het verbeteren van sociaal-emotioneel leren van leerlingen.

Groep 2 "controlegroep": Leerkrachten van groep 3 en/of 4 doen mee met de controlegroep en geven hun onderwijs op dezelfde manier als normaal.

De indeling in beide groepen vindt plaats op basis van interesse in deelname.
Beide groepen doen mee met een voor- en nameting. Daarbij vullen leerkrachten 2 keer tegen een vergoeding van in totaal 100 euro online vragenlijsten in. Dit neemt per keer ongeveer 2,5 uur in beslag. Vragenlijsten voor leerkrachten kunnen verspreid over enkele weken ingevuld worden.
In groep 1 (SCCILLS -interventie) vindt daarnaast tussentijds een korte online meting plaats (max. 20 minuten).
Onderzoekers komen tweemaal (voor- en nameting) op school voor een afname van vragenlijsten en computertaakjes bij leerlingen in de klas op een moment dat u dit uitkomt.

De voormeting vindt plaats in de periode oktober – december 2023. Nameting vindt plaats tussen mei en juli 2024.

4. Wat wordt er van u verwacht

Voor informatie over de tijdsinvestering voor de metingen, zie hierboven.

Bij deelname aan de SCCILLS interventiegroep (groep1) krijgt u, samen met een collega, en uw schoolteam, een gratis SCCILLS-interventietraject dat loopt van januari 2024 tot mei 2024 op uw school. Dit traject wordt uitgevoerd door een gecertificeerd beeldcoach. Idealiter leiden wij een beeldcoach die verbonden is aan uw school op tot SCCILLS coach.
Het SCCILLS traject omvat:

- 3 teambijeenkomsten
- 4 individuele bijeenkomsten van deelnemende leerkrachten van groep 3 en 4
- 3 beeldcoachingsbijeenkomsten met collega-leerkrachten (kleine groep).

De bijeenkomsten samen, inclusief voorbereiding, nemen ongeveer 19 uur in beslag.

5. Mogelijke voor- en nadelen

Indien u deelneemt dan zijn er de volgende voordelen:

- Deelname met uw school aan een inspirerende startbijeenkomst met collega-onderwijsprofessionals en onderzoekers in de herfst 2023, en een eindsymposium in de herfst 2024.

- Daarnaast levert uw bijdrage relevante kennis op over de effectiviteit van een interventie die via de leerkracht-leerling relatie en het pedagogisch handelen werkt aan sociaal-emotioneel leren (SCCILLS).
- U krijgt een vergoeding van 100,- voor het invullen van de vragenlijsten voor de voor-, tussen (alleen interventiegroep) en nameting.

Indien u deelneemt in de interventiegroep (Groep 1) zijn er de volgende aanvullende voordelen:

- U krijgt gratis een SCCILLS-interventie traject, wat bijdraagt aan leerkrachtprofessionalisering.
- Samen met uw team werkt u aan verankering van sociaal-emotioneel leren in het schoolklimaat.
- Indien uw school deelneemt met een interne beeldcoach, dan wordt deze geschoold in de SCCILLS-methodiek

Indien u deelneemt aan de controlegroep (groep 2) dan is er het volgend aanvullend voordeel:

- Uw school ontvangt 250 euro voor deelname aan het onderzoek.

Algemene nadelen van deelnemen aan het onderzoek kunnen zijn:

- Extra tijd die het u kost om vragenlijsten in te vullen. Voor dit onderzoek gaat het om een tijdsinvestering van ongeveer 5 uur (2,5 uur per keer) voor het invullen van vragenlijsten. Daarnaast komen onderzoekers een dag naar school voor de meting bij leerlingen.
- Het invullen van vragenlijsten over uw welbevinden kan mogelijk confronterend zijn.
- Resultaten worden alleen op groepsniveau teruggekoppeld. Het nadeel daarvan is dat dit voor u geen individuele informatie oplevert over uzelf/ de leerlingen/ uw klas. Dit in verband met privacy-redenen voor de leerlingen.

Indien u deelneemt in de interventiegroep zijn er nog een aantal aanvullende nadelen:

- Deelname aan de SCCILLS- interventie kost u tijd. In totaal gaat het om ongeveer 19 uur.

6. Als u niet wilt meedoen of wilt stoppen met het onderzoek

U beslist zelf of u meedoet aan het onderzoek. Deelname is vrijwillig. Als u besluit niet mee te doen, hoeft u verder niets te doen. U hoeft dan niets te tekenen. U hoeft ook niet te zeggen waarom u niet wilt meedoen. Als u wel meedoet, kunt u zich altijd bedenken en toch

stoppen. Ook tijdens het onderzoek. De gegevens die tot dat moment zijn verzameld, worden gebruikt voor het onderzoek, tenzij u hier expliciet geen toestemming voor geeft.

7. Einde van het onderzoek

Uw deelname aan het onderzoek stopt als alle metingen voorbij zijn, als u zelf kiest om te stoppen, of als de onderzoekers het beter voor u vinden om te stoppen. Het hele onderzoek is afgelopen als alle deelnemers klaar zijn met de voor- en nameting. Na het verwerken van alle gegevens informeert de onderzoeker u over de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek. Dit gebeurt ongeveer een jaar na uw deelname.

8. Gebruik en bewaren van uw gegevens

Welke gegevens worden verzameld?
Om een algemeen beeld te krijgen van deelnemende leerkrachten verzamelen we algemene gegevens met betrekking tot uw naam, geboortedatum, ervaring, opleiding, en het aantal uren dat u voor de klas staat.

Om een beeld te krijgen van het welbevinden van u als leerkracht verzamelen we gegevens over leerkracht-stress en competentiegevoelens.
Voor een beeld van het pedagogisch handelen verzamelen we gegevens met betrekking tot de interactie met leerlingen in de klas.
Om een beeld te krijgen van de wijze waarop de leerkracht-leerlingrelatie samenhangt met sociaal-emotioneel leren van leerlingen verzamelen we gegevens van de relatie die u met leerlingen in de klas ervaart.

Om de effectiviteit te meten van de 4 individuele bijeenkomsten in SCCILLS (fase 1), die gericht zijn op het reflecteren op jezelf als leerkracht, maken we een audio opname van de eerste van deze vier bijeenkomsten waarin een reflectief gesprek plaatsvindt. Daarnaast meten we perspectief nemen.

Hoe beschermen we uw privacy?
Om uw privacy te beschermen geven wij uw persoonsgegevens, zoals uw naam en adres, een code (pseudonimisatie). De code bewaren we op een beveiligde plek op de universiteit. Als we uw gegevens verwerken, gebruiken we steeds alleen die code en niet uw persoonsgegevens, zoals uw naam. Ook in rapporten en publicaties over het onderzoek kan niemand terughalen dat het over u ging. Al uw gegevens blijven vertrouwelijk. Alleen de onderzoekers weten welke code u heeft.

Wij geven uw gegevens door aan samenwerkingspartners van het onderzoek, maar alleen met een code (pseudoniem), nooit met uw naam of adresgegevens. De koppeling tussen de code en uw persoonsgegevens is alleen bekend bij de hoofdonderzoekers en wordt nooit verder verspreid. Ook in rapporten over het onderzoek wordt alleen die code gebruikt.

Wie kunnen uw gegevens zien?

Sommige mensen mogen uw persoonsgegevens inzien. Dit is om te controleren of het onderzoek goed en betrouwbaar is. Mensen die uw gegevens kunnen inzien zijn: de hoofdonderzoekers van het project. Soms werken ook studenten mee aan het onderzoek. Zij tekenen van tevoren een privacyverklaring om met de gegevens te mogen werken. Studenten kunnen nooit uw persoonsgegevens inzien, enkel uw (gepseudonimiseerde) antwoorden op de vragen. Degenen die uw gegevens kunnen inzien, houden uw gegevens geheim. Als u de toestemmingsverklaring ondertekent, geeft u toestemming voor het verzamelen, bewaren en inzien van uw persoonsgegevens door deze personen.

Hoelang bewaren we uw gegevens?

De onderzoekers zijn wettelijk verplicht om uw gegevens 10 jaar te bewaren.

Mogen we uw gegevens gebruiken voor ander onderzoek?

Uw gepseudonimiseerde gegevens kunnen na afloop van dit onderzoek ook nog van belang zijn voor ander wetenschappelijk onderzoek op het gebied van leerkracht-leerlingrelaties en sociaal-emotioneel leren, klassenklimaat en leerkracht welzijn. In het toestemmingformulier kunt u aangeven of u hergebruik van uw gegevens voor ander onderzoek goed vindt. Geeft u hier geen toestemming voor? Dan kunt u nog steeds meedoen met het huidige onderzoek.

9. Vergoeding voor meedoen

Deelname aan het onderzoek kost u niets. Voor het meedoen aan dit onderzoek krijgt u een onkostenvergoeding van totaal €100,- voor deelname aan de voor- en nameting. Scholen in de interventieconditie krijgen gratis de SCCILLS-interventie aangeboden. Scholen in de controleconditie krijgen een vergoeding van 250 euro.

10. Ethische toetsing en klachten

De onderzoeksopzet is beoordeeld door de Vaste Commissie Wetenschap en Ethiek van de Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen, Vrije Universiteit Amsterdam en voldoet aan de ethische richtlijnen van de faculteit. Heeft u klachten, dan kunt u zich in eerste instantie wenden tot de onderzoeker. Is uw klacht daarmee niet opgelost, dan kunt u

een klacht indienen via [BLINDED] Met vragen over privacy van uw gegevens, kunt u contact opnemen met [BLINDED].

11. Heeft u vragen?

Bij vragen kunt u contact opnemen met de onderzoekers via [BLINDED]
Fanny de Swart (projectleider)
Marieke Buil (projectleider)
Iris Siemons (uitvoerend onderzoeker)

12. Hoe geeft u toestemming voor dit onderzoek?

U kunt eerst rustig nadenken over deelname aan dit onderzoek. Daarna vertelt u de onderzoeker of u de informatie begrijpt en of u wel of niet wilt meedoen. Wilt u meedoen? Dan vult u het toestemmingsformulier in dat u bij deze informatiebrief vindt.